

ΑΞΙΟΧΟΣ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΛΕΙΝΙΑΣ ΑΞΙΟΧΟΣ

St. III
p. 364

ΣΩ. Ἐξιόντι μοι ἐς Κυνόσαργες καὶ γενομένῳ μοι κατὰ **a**
τὸν Ἴλισόν διήξε φωνὴ βοῶντός του, “Σώκρατες, Σώκρατες.”
ὡς δὲ ἐπιστραφεὶς περιεσκόπουν ὀπόθεν εἴη, Κλεινίαν ὀρῶ
τὸν Ἄξιόχου θέοντα ἐπὶ Καλλιρρόην μετὰ Δάμωνος τοῦ
μουσικοῦ καὶ Χαρμίδου τοῦ Γλαύκωνος· ἦστην δὲ αὐτῷ ὁ **5**
μὲν διδάσκαλος τῶν κατὰ μουσικῆν, ὁ δ’ ἐξ ἑταιρείας ἑραστῆς
ἅμα καὶ ἐρώμενος. ἐδόκει οὖν μοι ἀφεμένῳ τῆς εὐθὺ ὁδοῦ **b**
ἀπαντᾶν αὐτοῖς, ὅπως ῥᾶστα ὁμοῦ γενοίμεθα. δεδακριμένος
δὲ ὁ Κλεινίας, “Σώκρατες,” ἔφη, “νῦν ὁ καιρὸς ἐνδεί-
ξασθαι τὴν αἰεὶ θρυλουμένην πρὸς σοῦ σοφίαν· ὁ γὰρ πατὴρ
ἐκ τιῶς ὥρας αἰφνιδίου ἀδυνάτως ἔχει καὶ πρὸς τῷ τέλει **5**
τοῦ βίου ἐστίν, ἀνιαρῶς τε φέρει τὴν τελευταίην, καίτοι γε
τὸν πρόσθεν χρόνον διαχλευάζων τοὺς μορμολυττομένους τὸν
θάνατον καὶ πρᾶως ἐπιτωθάζων. ἀφικόμενος οὖν παρηγό- **c**
ρησον αὐτὸν ὡς εἴωθας, ὅπως ἀστενακτὶ ἐς τὸ χρεῶν ἴη,
καὶ μοι σὺν τοῖς λοιποῖς ἵνα καὶ τοῦτο εὐσεβηθῇ.” “Ἄλλ’
οὐκ ἀτυχήσεις μου, ὦ Κλεινία, οὐδενὸς τῶν μετρίων, καὶ
ταῦτα ἐφ’ ὅσια παρακαλῶν. ἐπειγόμεθα δ’ οὖν· εἰ γὰρ **5**
οὕτως ἔχει, ὠκύτητος δεῖ.”

ΚΛ. Ὁφθέντος σου μόνον, ὦ Σώκρατες, ῥαῖσει· καὶ γὰρ
ἤδη πολλάκις αὐτῷ γέγονεν συμπτώματος ἀνασφήλαι.

Ὡς δὲ θᾶπτον τὴν παρὰ τὸ τεῖχος ἤειμεν ταῖς Ἰτωνίαις **d**
—πλησίον γὰρ ᾔκει τῶν πυλῶν πρὸς τῇ Ἀμαζονίδι στήλῃ— **365**
καταλαμβάνομεν αὐτὸν ἤδη μὲν συνειλεγμένον τὰς ἀφὰς
καὶ τῷ σώματι ῥωμαλέον, ἀσθενῆ δὲ τὴν ψυχὴν, πάνυ ἐνδεᾶ
παραμυθίας, πολλάκις δὲ ἀναφερόμενον καὶ στεναγμοὺς ἰέντα

a 1 alterum μοι A: om. Y **a 2** ἰλισόν A: ἰλισόν fecit A²
a 3 ἐπιστραφεὶς ZO² (ἐπι s. v.): περιστραφεὶς AO: στραφεὶς Y
b 5 ὥρας ὠρακίας Hermann **d 1** ἤειμεν A (sed εἰμ ref. in ras.)
ἰτωνίαις Z: ἰτανυμῖαις A: σιτωνυμῖαις Y

- 5 σὺν δακρύοις καὶ κροτήσεσι χειρῶν. κατιδὼν δὲ αὐτόν,
 “Ἀξίοχε, τί ταῦτα;” ἔφην· “ποῦ τὰ πρόσθεν ἀντήματα
 καὶ αἱ συνεχεῖς εὐλογίαι τῶν ἀρετῶν καὶ τὸ ἄρρατον ἐν
 σοὶ θάρσος; ὡς γὰρ ἀγωνιστῆς δειλός, ἐν τοῖς γυμνασίοις
 b γενναῖος φαινόμενος, ὑπολέλοιπας ἐν τοῖς ἄθλοις. οὐκ ἐπι-
 λογιῇ τὴν φύσιν περιεσκεμμένως, ἀνὴρ τοσόσδε τῷ χρόνῳ
 καὶ κατήκοος λόγων, καὶ εἰ μὴδὲν ἕτερον, Ἀθηναῖος, ὅτι, τὸ
 κοινὸν δὴ τοῦτο καὶ πρὸς ἀπάντων θρυλούμενον, παρεπιδημία
 5 τίς ἐστὶν ὁ βίος, καὶ ὅτι δεῖ ἐπιεικῶς διαγαγόντας εὐθύμως
 μόνου οὐχὶ παιανίζοντας εἰς τὸ χρεῶν ἀπιέναι; τὸ δὲ οὕτως
 μαλακῶς καὶ δυσαποσπάστως ἔχειν νηπίου δίκην οὐ περι-
 φρονοῦσαν ἡλικίαν ἔχει;”
- c ΑΞ. Ἀληθῆ ταῦτα, ὦ Σώκρατες, καὶ ὀρθῶς μοι φαίνη
 λέγων· ἀλλ’ οὐκ οἶδα ὅπως παρ’ αὐτό μοι τὸ δεινὸν γενομένῳ
 οἱ μὲν καρτεροὶ καὶ περιττοὶ λόγοι ὑπεκπνέουσιν λεληθότως
 καὶ ἀτιμάζονται, ἀντίσχει δὲ δέος τι, ποικίλως περιαμύττον
 5 τὸν νοῦν, εἰ στερήσομαι τοῦδε τοῦ φωτὸς καὶ τῶν ἀγαθῶν,
 αἰδῆς δὲ καὶ ἄπυστος ὅποῖοτε κείσομαι σηπόμενος, εἰς εὐλάς
 καὶ κνώδαλα μεταβάλλων.
- d ΣΩ. Συνάπτεις γάρ, ὦ Ἀξίοχε, παρὰ τὴν ἀνεπιστάσιαν
 ἀνεπιλογίστως τῇ ἀναισθησίᾳ αἰσθησιν, καὶ σεαυτῷ ὑπε-
 ναυτία καὶ ποιεῖς καὶ λέγεις, οὐκ ἐπιλογιζόμενος ὅτι ἅμα
 μὲν ὀδύρη τὴν ἀναισθησίαν, ἅμα δὲ ἀλγείς ἐπὶ σήψεσι καὶ
 5 στερήσει τῶν ἡδέων, ὥσπερ εἰς ἕτερον ζῆν ἀποθανούμενος,
 ἀλλ’ οὐκ εἰς παντελῆ μεταβαλῶν ἀναισθησίαν καὶ τὴν αὐτὴν
 τῇ πρὸ τῆς γενέσεως. ὡς οὖν ἐπὶ τῆς Δράκοντος ἢ Κλει-
 σθένους πολιτείας οὐδὲν περὶ σὲ κακὸν ἦν—ἀρχὴν γὰρ οὐκ

a 7 ἄρρατον ci. Fischer: ἔρηκτον ci. Stephanus: ἄρητον libri
 b 1 ὑπολέλοιπας A: ἀπολέλοιπας Y b 4 κοινὸν Y Stob.: καινὸν A
 δὴ Stob.: δῆπου A Y ἀπάντων Stephanus: ἅπαντας A Y: πάντων
 Stob. b 8 ἔχειν A Y: ἔχει Z c 1 ἀληθῆ Y: om. A Z c 2 αὐτό
 μοι Y: ταῦτ’ A c 4 ἀντίσχει A Z: ἀντηχεῖται Y τι s. v. A²:
 om. A c 6 αἰδῆς A ut vid.: ἀηδῆς Z et fecit A²: αἰειδῆς Y
 ἄπυστος Y: ἄγευστος A Z d 6 μεταβάλλων A Y d 7 τῆ Y:
 om. A Z

ἦς, περὶ ὃν ἂν ἦν—οὕτως οὐδὲ μετὰ τὴν τελευταίην γενήσεται e
 σὺ γὰρ οὐκ ἔση περὶ ὃν ἔσται. πάντα τοιγαροῦν τὸν τοιόνδε
 φλύαρον ἀποσκέδασαι, τοῦτο ἐννοήσας, ὅτι τῆς συγκρίσεως
 ἀπαξ διαλυθείσης καὶ τῆς ψυχῆς εἰς τὸν οἰκείον ἰδρυθείσης
 τόπον, τὸ ὑπολειφθὲν σῶμα, γεῶδες ὂν καὶ ἄλογον, οὐκ ἔστιν 5
 ὁ ἄνθρωπος. ἡμεῖς μὲν γὰρ ἐσμὲν ψυχῆ, ζῶον ἀθάνατον
 ἐν θνητῷ καθειργμένον φρουρίῳ· τὸ δὲ σκῆνος τουτὶ πρὸς 366
 κακοῦ περιήρμωσεν ἢ φύσις, ᾧ τὰ μὲν ἡδοντα ἀμυχιαῖα καὶ
 πτηνὰ καὶ εἰς πλείους ὀδύνας ἀνακεκραμένα, τὰ δὲ ἀλγευνὰ
 ἀκραιφνῆ καὶ πολυχρόνια καὶ τῶν ἡδόντων ἄμοιρα· νόσους δὲ
 καὶ φλεγμονὰς τῶν αἰσθητηρίων, ἔτι δὲ τὰς ἐντὸς κακότητας, 5
 οἷς ἀναγκαστῶς, ἅτε παρεσπαρμένη τοῖς πόροις, ἢ ψυχῆ
 συναλγοῦσα τὸν οὐράνιον ποθεῖ καὶ σύμφυλον αἰθέρα, καὶ
 διψᾷ, τῆς ἐκείσε διαίτης καὶ χορείας ὀριγνωμένη. ὥστε ἢ
 τοῦ ζῆν ἀπαλλαγῆ κακοῦ τινός ἐστιν εἰς ἀγαθὸν μεταβολή. b

AΞ. Κακὸν οὖν, ᾧ Σώκρατες, ἡγούμενος τὸ ζῆν πῶς ἐν
 αὐτῷ μένεις; καὶ ταῦτα φροντιστῆς ὢν καὶ ὑπὲρ ἡμᾶς τοὺς
 πολλοὺς τῷ νῷ διαφέρων;

ΣΩ. Ἀξίωχε, σὺ δὲ οὐκ ἔτυμά μοι μαρτυρεῖς, οἷοι δὲ 5
 καθάπερ Ἀθηναίων ἢ πληθύς, ἐπειδὴ ζητητικός εἶμι τῶν
 πραγμάτων, ἐπιστήμονά του εἶναί με. ἐγὼ δὲ εὐξαίμην ἂν
 τὰ κοινὰ ταῦτα εἶδέναι· τοσοῦτον ἀποδέω τῶν περιπτῶν.
 καὶ ταῦτα δὲ ἂ λέγω, Προδίκου ἐστὶν τοῦ σοφοῦ ἀπηχήματα, c
 τὰ μὲν διμοῖρου ἑωνημένα, τὰ δὲ δυοῖν δραγμαῖν, τὰ δὲ
 τετραδράχμου. προῖκα γὰρ ἀνὴρ οὗτος οὐδένα διδάσκει,
 διὰ παντὸς δὲ ἔθος ἐστὶν αὐτῷ φωνεῖν τὸ Ἐπιχάρμειον, “ ἂ
 δὲ χεῖρ τὰν χεῖρα νίξει.” δός τι, καὶ λάβε τι. καὶ πρῶην 5
 γοῦν παρὰ Καλλία τῷ Ἰππονίκου ποιούμενος ἐπίδειξιν τοσάδε

εἰ ἦν Z: ῥ AY a i ἐν s. v. A²: om. A φρουρίῳ AY Stob.:
 γρ. χωρίῳ in marg. A³ a 2 γρ. ᾧ τὰ μὲν ἡδοντα μυχιαῖα in marg.
 A³ (μυχιαῖα etiam Y): ᾧ ἐνήδοντα ἀμυχιαῖα A (ἀμυχιαῖα etiam Stob.)
 a 3 εἰς πλείους ὀδύνας AY: πλείοσιν ὀδύνας Stob. a 8 ὀριγνωμένη
 A Stob.: ὀριγνομένη Y (ὀρεγομένη s. v.) b 5 δὲ A: γε Y οὐκ
 ἔτυμα YZ: οὐχ ἔτοιμα A b 7 εὐξαίμην Y: εὐξάμην A c 3 ἀνὴρ
 Bekker: ἀνὴρ libri c 5 τὰν χεῖρα νίξει· δός τι καὶ λάβε *** τί A:
 γρ. τὰν χεῖρα· εἰ δίδως τί, καὶ λάβοις τι in marg. A³

τοῦ ζῆν κατεῖπεν, ὥστε ἔγωγε μὲν παρὰ ἀκαρῆ διέγραψα
τὸν βίον, καὶ ἐξ ἐκείνου θανατᾶ μου ἡ ψυχὴ, Ἄξιόχε.

ΑΞ. Τίνα δὲ ἦν τὰ λεχθέντα;

- d ΣΩ. Φράσαιμι ἄν σοι ταῦτα ἃ μνημονεύσω. ἔφη γάρ,
Τί μέρος τῆς ἡλικίας ἄμοιρον τῶν ἀνιαρῶν; οὐ κατὰ μὲν
τὴν πρώτην γένεσιν τὸ νήπιον κλάει, τοῦ ζῆν ἀπὸ λύπης
ἀρχόμενον; οὐ λείπεται γοῦν οὐδεμιᾶς ἀλγηδόνας, ἀλλ' ἦ
5 δι' ἔνδειαν ἢ περιψυγμὸν ἢ θάλπος ἢ πληγὴν ὀδυνᾶται,
λαλῆσαι μὲν οὐπω δυνάμενον ἃ πάσχει, κλαυθμυρίζομενον
δὲ καὶ ταύτην τῆς δυσαρασθήσεως μίαν ἔχον φωνήν. ὁπότεν
δὲ εἰς τὴν ἑπταετίαν ἀφίκηται πολλοὺς πόνους διαντλήσαν,
e ἐπέστησαν παιδαγωγοὶ καὶ γραμματισταὶ καὶ παιδοτρίβαι
τυραννοῦντες· αὐξανομένου δὲ κριτικοί, γεωμέτραι, τακτικοί,
πολὺ πλῆθος δεσποτῶν. ἐπειδὴν δὲ εἰς τοὺς ἐφήβους
ἐγγραφῆ, κοσμητῆς καὶ φόβος χειρῶν, ἔπειτα Λύκειον καὶ
367 Ἀκαδήμεια καὶ γυμνασιαρχία καὶ ῥάβδοι καὶ κακῶν ἀμετρίαι
καὶ πᾶς ὁ τοῦ μεираκίσκου πόνος ἐστὶν ὑπὸ σωφρονιστᾶς
καὶ τὴν ἐπὶ τοὺς νέους αἵρεσιν τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς.
ἐπειδὴν δὲ ἀπολυθῆ τούτων, φροντίδες ἄντικρυς ὑπέδυσαν
5 καὶ διαλογισμοὶ τίνα τὴν τοῦ βίου ὁδὸν ἐνστήσονται, καὶ
τοῖς ὕστερον χαλεποῖς ἐφάνη τὰ πρῶτα παιδικὰ καὶ νηπίων
ὡς ἀληθῶς φόβητρα· στρατεῖαι τε γὰρ καὶ τραύματα καὶ
b συνεχεῖς ἀγῶνες. εἶτα λαθὼν ὑπῆλθεν τὸ γῆρας, εἰς ὃ πᾶν
συρρεῖ τὸ τῆς φύσεως ἐπὶ κήρον καὶ δυσαλθές. κἄν μὴ τις
θᾶπτον ὡς χρέος ἀποδιδῶ τὸ ζῆν, ὡς ὀβολοστάτις ἢ φύσις
ἐπιστᾶσα ἐνεχυράζει τοῦ μὲν ὄψιν, τοῦ δὲ ἀκοήν, πολλάκις

d 2 ἄμοιρον Stob.: om. A: οὐ s. v. A² d 7 ταύτην Y Stob.:
ταύτης A (sed v supra s A²) τῆς A Stob.: τὴν Y e 1 ἐπέ-
στησαν Stob.: om. libri e 2 αὐξανομένου AY Stob.: αὐξομένου
vulg. e 4 κοσμητῆς Stob.: om. libri χειρῶν Y: χείρων A
Stob. e 5 ἐπειτα Stob.: εἶη τὸ AY: ἦ τὸ Z a 1 ἀμετρίαι AY:
ἀμετρία Z Stob. a 2 μεираκίσκου] μεираκίου Stob. πόνος AY:
χρόνος Z Stob. ἐστὶν om. Stob. a 3 ἐξ A² (s. v.) Y: om. AZ
a 5 τὴν A: τῆς Stob. et fecit A² (is s. v.) ἐνστήσονται AY Z:
ἐνστήσεται Stob. et fecit A² a 6 παιδικὰ] παιδιὰ Stob. a 7 τε
s. v. A²: om. A Stob. b 1 ὑπῆλθε A Stob.: ὑπεισῆλθε A²
(eis s. v.) YZ b 4 τοῦ . . . τοῦ] τοῦτο . . . τοῦτο Stob.

δὲ ἄμφω. κἂν ἐπιμείνῃ τις, παρέλυσεν, ἐλωβήσατο, παρ- 5
 ἤρθρωσεν. ἄλλοι πολυγῆρως ἀκμάζουσιν, καὶ τῷ νῶ δις
 παῖδες οἱ γέροντες γίγνονται. καὶ τοῦτο καὶ οἱ θεοὶ τῶν ἀν-
 θρωπέων ἐπιστήμονες, καὶ οὓς ἂν περὶ πλείστου ποιῶνται, c
 θάττον ἀπαλλάττουσι τοῦ ζῆν. Ἀγαμήδης γοῦν καὶ Τρο-
 φώνιος οἱ δειμάμενοι τὸ Πυθοῖ τοῦ θεοῦ τέμενος, εὐξάμενοι
 τὸ κράτιστον αὐτοῖς γενέσθαι, κοιμηθέντες οὐκέτ' ἀνέστησαν·
 οἱ τε τῆς Ἑραίας Ἑρας ἱερείας ὑεῖς, ὁμοίως εὐξαμένης αὐτοῖς 5
 τῆς μητρὸς γενέσθαι τι τῆς εὐσεβείας παρὰ τῆς Ἑρας
 γέρας, ἐπειδὴ τοῦ ζεύγους ὑστερήσαντος ὑποδύντες αὐτοὶ
 διήνεγκαν αὐτὴν εἰς τὸν νεών, μετὰ τὴν εὐχὴν νυκτὶ μετήλ-
 λαξαν. μακρὸν ἂν εἴη διεξιέναι τὰ τῶν ποιητῶν, οἱ στόμασιν d
 θειοτέροις τὰ περὶ τὸν βίον θεσπιωδοῦσιν, ὡς κατοδύρονται
 τὸ ζῆν· ἐνὸς δὲ μόνου μνησθήσομαι τοῦ ἀξιολογωτάτου,
 λέγοντος—

ὥς γὰρ ἐπεκλώσαντο θεοὶ δειλοῖσι βροτοῖσιν, 5
 ζώειν ἀχρυσμένοις,

καὶ—

οὐ μὲν (γάρ) τί ποτ' ἐστὶν οὐζυρώτερον ἀνδρὸς
 πάντων ὅσσα τε γαίαν ἐπιπνεῖει τε καὶ ἔρπει. e

τὸν δ' Ἀμφιάραιον τί φησιν;— 368

τὸν πέρι κῆρι φίλει Ζεὺς τ' αἰγίοχος καὶ Ἀπόλλων
 παντοίῃ φιλότῃτι· οὐδ' ἔκετο γήραος οὐδόν.

ὁ δὲ κελεύων—

τὸν φύντα θρηνεῖν εἰς ὅσ' ἔρχεται κακά, 5

b 5 παρήρθρωσεν Stob.: παρήρθρησεν libri b 6 πολυγῆρως (vel
 πολὺ γῆρως libri: πολλοὶ γῆρως Stob.: πολυγῆρῳ Τουρ b 7 καὶ A Y Z:
 διὰ Clemens Stob. c 1 καὶ A: om. Y Clem. Stob. c 4 γενέ-
 σθαι Stob. et in marg. a: ἔσσεσθαι A c 5 Ἑρας A Y Z: om.
 Stob ἱερείας Stob.: ἱερεῖς A Y Z c 8 νεών A² (ν s. v.) Z: νεώ
 A Y μετὰ] τῇ (vel πρώτῃ) μετὰ ci. Stephanus d 1 στόμασι
 Stob.: ποιήμασι (ν) libri d 8 γάρ Homerus: om. libri ποτ']
 που Homerus a 5 φύντα A Stob.: φῶτα Y

τί σοι φαίνεται; ἀλλὰ παύομαι, μή ποτε παρὰ τὴν ὑπό-
 σχεσιν μηκύνω καὶ ἐτέρων μιμησκόμενος. ποίαν δέ τις
 ἐλόμενος ἐπιτήδευσιν ἢ τέχνην οὐ μέμψεται καὶ τοῖς παροῦσι
b χαλεπανεῖ; τὰς χειρωνακτικὰς ἐπέλθωμεν καὶ βαναύσους,
 πονουμένων ἐκ νυκτὸς εἰς νύκτα, καὶ μόλις ποριζομένων
 τὰπιτήδεα, κατοδυρομένων τε αὐτῶν καὶ πᾶσαν ἀγρυπνίαν
 ἀναπιμπλάντων ὀλοφυρμού καὶ δακρύων; ἀλλὰ τὸν πλωτικὸν
 5 καταλεξώμεθα, περαιούμενον διὰ τοσῶνδε κινδύνων καὶ
 μήτε, ὡς ἀπεφήνατο Βίας, ἐν τοῖς τεθνηκόσιν ὄντα μήτε ἐν
 τοῖς βιοῦσιν; ὁ γὰρ ἐπίγειος ἄνθρωπος ὡς ἀμφίβιος αὐτὸν
c εἰς τὸ πέλαγος ἔρριψεν, ἐπὶ τῇ τύχῃ γενόμενος πᾶς. ἀλλ'
 ἢ γεωργία γλυκύ; δῆλον· ἀλλ' οὐχ ὄλον, ὡς φασιν, ἔλκος,
 αἰὲ λύπης πρόφασιν εὕρισκόμενον; κλᾶον νυνὶ μὲν αὐχμόν,
 νυνὶ δὲ ἐπομβρίας, νυνὶ δὲ ἐπίκαισιν, νυνὶ δὲ ἐρυσίβην, νυνὶ
 5 δὲ θάλπος ἄκαιρον ἢ κρύος; ἀλλ' ἢ πολυτίμητος πολιτεία
 —πολλὰ γὰρ ὑπερβαίνω—διὰ πόσων ἐλαύνεται δεινῶν, τὴν
 μὲν χαρὰν ἔχουσα φλεγμονῆς δίκην παλλομένην καὶ σφυ-
d γματώδη, τὴν δὲ ἀπότενξιν ἀλγεινὴν καὶ θανάτων μυρίων
 χεῖρω; τίς γὰρ ἂν εὐδαιμονήσειε πρὸς ὄχλον ζῶν, εἰ
 ποπυσθεῖη καὶ κροτηθεῖη δήμου παίγνιον ἐκβαλλόμενον,
 συριττόμενον, ζημιούμενον, θηῆσκον, ἐλεούμενον; ἐπεὶ τοῖ
 5 γε, Ἄξιοχε πολιτικέ, ποῦ τέθνηκε Μιλτιάδης; ποῦ δὲ Θε-
 μιστοκλῆς; ποῦ δ' Ἐφιάλτης; ποῦ δὲ πρῶν οἱ δέκα
 στρατηγοί, ὅτ' ἐγὼ μὲν οὐκ ἐπηρόμην τὴν γνώμην;—οὐ γὰρ
 ἐφαίμετό μοι σεμνὸν μαινομένῳ δήμῳ συνεχέσθαι· οἱ δὲ
e περὶ Θηραμένην καὶ Καλλίξενον τῇ ὑστεραίᾳ προέδρους

a 8 μέμψεται . . . b 1 χαλεπανεῖ] μέμψεται . . . χαλεπαίνει Stob.
 b 1 τὰς χειρωνακτικὰς A Y Z cum Stob. : τοὺς χειρωνακτικοὺς scr. Ven.
 184 τέχνας post βαναύσους add. Stob. b 2 πονουμένων Stob. :
 πονουμένων libri ποριζομένων A Stob. : ποριζομένους A² (ous s.v.) Y
 b 4 ἀναπιμπλάντων] πιμπλάντων Stob. καὶ δακρύων] τε καὶ φροντίδων
 Stob. c 1 γενόμενος] γεγονώς Stob. c 2 οὐχ del. A² c 4 ἐπομ-
 βρίας Stob. ἐπίκαισιν] ἐπίκλυσιν Stob. c 5 κρύος] κρυμόν
 Stob. d 1 ἀλγεινὴν] ἀλγίστην Stob. d 5 δε] δαι fecit A²
 d 6 πρῶν οἱ δέκα Stob. : οἱ πρῶν libri d 7 ἐπηρόμην A : ἐπειρώ-
 μην Y

ἐγκαθέτους ὑφέντες κατεχειροτόνησαν τῶν ἀνδρῶν ἄκριτον
θάνατον. καίτοι γε σὺ μόνος αὐτοῖς ἤμυνες καὶ Εὐρυπτό- 369
λεμος, τρισμυρίων ἐκκλησιαζόντων.

ΑΞ. Ἔστιν ταῦτα, ὦ Σώκρατες· καὶ ἔγωγε ἐξ ἐκείνου
ἄλις ἔσχον τοῦ βήματος καὶ χαλεπώτερον οὐδὲν ἐφάνη μοι
πολιτείας. δῆλον δὲ τοῖς ἐν τῷ ἔργῳ γενομένοις. σὺ μὲν 5
γὰρ οὕτω λαλεῖς ὡς ἐξ ἀπόπτου θεώμενος, ἡμεῖς δ' ἴσμεν
ἀκριβέστερον οἱ διὰ πείρας λόντες. δῆμος γάρ, ὦ φίλε
Σώκρατες, ἀχάριστον, ἀψίκορον, ὠμόν, βάσκανον, ἀπαί-
δευτον, ὡς ἂν συνηραρισμένον ἐκ συγκλύδων ὄχλου καὶ
βιαίων φλυάρων. ὁ δὲ τούτῳ προσεταιριζόμενος ἀθλιώτερος b
μακρῶ.

ΣΩ. Ὅποτε οὖν, ὦ Ἀξίοχε, τὴν ἐλευθεριωτάτην ἐπι-
στήμην τίθεσαι τῶν λοιπῶν ἀπενκταιοτάτην, τί τὰς λοιπὰς
ἐπιτηδεύσεις ἐννοήσομεν; οὐ φευκτάς; ἤκουσα δέ ποτε καὶ 5
τοῦ Προδίκου λέγοντος ὅτι ὁ θάνατος οὔτε περὶ τοὺς ζῶντάς
ἐστιν οὔτε περὶ τοὺς μετηλλαχότας.

ΑΞ. Πῶς φῆς, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Ὅτι περὶ μὲν τοὺς ζῶντας οὐκ ἔστιν, οἱ δὲ ἀπο-
θανόντες οὐκ εἰσίν. ὥστε οὔτε περὶ σὲ νῦν ἐστίν—οὐ γὰρ c
τέθηκας—οὔτε εἴ τι πάθεις, ἔσται περὶ σέ· σὺ γὰρ οὐκ
ἔσῃ. μάταιος οὖν ἡ λύπη, περὶ τοῦ μήτε ὄντος μήτε ἐσο-
μένου περὶ Ἀξίοχον Ἀξίοχον ὀδύρεσθαι, καὶ ὅμοιον ὡς εἰ
περὶ τῆς Σκύλλης ἢ τοῦ Κερταύρου τις ὀδύροίτο, τῶν μήτε 5
ὄντων περὶ σὲ μήτε ὕστερον μετὰ τὴν τελευτὴν ἐσομένων. τὸ
γὰρ φοβερὸν τοῖς οὐσίῃ ἐστιν· τοῖς δ' οὐκ οὔσι πῶς ἂν εἴη;

ΑΞ. Σὺ μὲν ἐκ τῆς ἐπιπολαζούσης τὰ νῦν λεσχηνείας τὰ d
σοφὰ ταῦτα προήρηκας· ἐκεῖθεν γὰρ ἐστὶν ἡδε ἡ φλυαρολογία

α 1 εὐρυπτόλεμος Z (cf. Xen. Hell. i, 7): ἐρυπτόλεος A: ἐρυπτόλεμος Y
α 7 ἴοντες YZ: ὄντες A α 9 συγκλύδων Phot. Suid.: συγκλύδωνος
A Y: σύγκλυδος Z b 6, 7 περὶ] πρὸς Stob. (bis) c 6 ὄντων A Z:
ὄντων νῦν Y μετὰ scr. recc.: περὶ A Y Z d 1 σὺ μὲν ἐκ YZ: ἐκ
μὲν A d 2 προήρηκας Immisch: προείρηκας A (sed ei ex emend.):
εἴρηκας YZ ἢ s. v. A²: om. A φλυαρολογία A Z: φορολογία Y

πρὸς τὰ μειράκια διακεκοσμημένη· ἐμὲ δὲ ἡ στέρησις τῶν
ἀγαθῶν τοῦ ζῆν λυπεῖ, κἂν πιθανωτέρους τούτων λόγους
5 ἀρτικροτήσης, ᾧ Σώκρατες. οὐκ ἐπαίει γὰρ ὁ νοῦς ἀπο-
πλανώμενος εἰς εὐεπείας λόγων, οὐδὲ ἄπτεται ταῦτα τῆς
ὁμοχροίας, ἀλλ' εἰς μὲν πομπὴν καὶ ῥημάτων ἀγλαῖσμον
ἀνύτει, τῆς δὲ ἀληθείας ἀποδεῖ. τὰ δὲ παθήματα σοφι-
e σμάτων οὐκ ἀνέχεται, μόνοις δὲ ἀρκεῖται τοῖς δυναμένοις
καθικέσθαι τῆς ψυχῆς.

ΣΩ. Συνάπτεις γάρ, ᾧ Ἀξίοχε, ἀνεπιλογίστως, τῇ
στερήσει τῶν ἀγαθῶν ἀντεισάγων κακῶν αἴσθησι, ἐκλα-
370 θόμενος ὅτι τέθιγηκας. λυπεῖ γὰρ τὸ στερόμενον τῶν ἀγαθῶν
ἢ ἀντιπάθεια τῶν κακῶν, ὁ δ' οὐκ ᾧν οὐδὲ τῆς στερήσεως
ἀντιλαμβάνεται. πῶς οὖν ἐπὶ τῷ μὴ παρέξοντι γνῶσιν
τῶν λυπησιότων γένοιτ' ἂν ἡ λύπη; ἀρχὴν γάρ, ᾧ Ἀξίοχε,
5 μὴ συνυποτιθέμενος ἄμῳς γέ πως μίαν αἴσθησι, κατὰ τὸ
ἀνεπιστήμοι, οὐκ ἂν ποτε πτυρείης τὸν θάνατον. νῦν δὲ
περιτρέπεις σεαυτὸν, δειματούμενος στερήσεσθαι τῆς ψυχῆς,
τῇ δὲ στερήσει περιτιθεῖς ψυχὴν, καὶ ταρβείς μὲν τὸ μὴ
αἰσθήσεσθαι, καταλήψεσθαι δὲ οἶει τὴν οὐκ ἔσομένην αἴ-
b σθησι αἰσθήσει· πρὸς τῷ πολλοῦς καὶ καλοῦς εἶναι λόγους
περὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς. οὐ γὰρ δὴ θνητὴ γε φύσις
τοσόνδε ἂν ἤρατο μεγαθουργίας, ὥστε καταφρονῆσαι μὲν
ὑπερβαλλόντων θηρίων βίας, διαπεραιώσασθαι δὲ πελάγη,
5 δείμασθαι δὲ ἄστη, καταστήσασθαι δὲ πολιτείας, ἀναβλέψαι
δὲ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἰδεῖν περιφορὰς ἄστρον καὶ δρόμους
ἡλίου τε καὶ σελήνης, ἀνατολάς τε καὶ δύσεις, ἐκλείψεις τε
c καὶ ταχείας ἀποκαταστάσεις, ἰσημερίας τε καὶ τροπὰς διττάς,
καὶ Πλειάδων χειμῶνας, καὶ θέρους ἀνέμους τε καὶ κατα-

d 5 ἀρτικροτήσης Winckelmann: ἄρτι κροτήσης libri γὰρ Y: δὲ AZ
e 1 ἀρκεῖται] ἀκείται Hemsterhuis a 1 τὸν scr. recc. a 5 συν-
υποτιθέμενος AZ: συνυποθέμενος Y ἄμῳς scr. recc.: ἄλλως AY Z
a 8 περιτιθεῖς (sic) A: περιτιθεῖς Z: περιτίθης Y b 2 δὴ Y: δὴ
γε AZ b 3 τοσόνδε ἂν ἤρατο] τόσον δύοις διήρατο Λ (sed deos supra
δύοις A'): τόσον δύοις διήρατο Y: τοσόνδε διήρατο Z μεγαθουργίας
A: μεθουργίας Y Z c 2 χειμῶνας AZ: χειμῶνος Y

φορὰς ὄμβρων, καὶ πρηστήρων ἐξαισίους συρμούς, καὶ τὰ
 τοῦ κόσμου παθήματα παραπήξασθαι πρὸς τὸν αἰῶνα, εἰ μὴ
 τι θεῖον ὄντως ἐνῆν πνεῦμα τῇ ψυχῇ, δι' οὗ τὴν τῶν τηλι- 5
 κῶνδε περινοίαν καὶ γνώσιν ἔσχευ. ὥστε οὐκ εἰς θάνατον
 ἀλλ' εἰς ἀθανασίαν μεταβάλλεις, ὦ Ἀξίοχε, οὐδὲ ἀφαίρεσιν
 ἔξεις τῶν ἀγαθῶν ἀλλ' εἰλικρινεστέραν τὴν ἀπόλαυσιν, οὐδὲ
 μεμειγμένας θνητῷ σώματι τὰς ἡδονὰς ἀλλ' ἀκράτους ἀπασῶν d
 ἀλγηδόνων. κείσε γὰρ ἀφίξῃ μονωθεὶς ἐκ τῆσδε τῆς εἰρ-
 κτῆς, ἐνθα ἄπονα πάντα καὶ ἀστένακτα καὶ ἀγήρατα, γαληνὸς
 δέ τις καὶ κακῶν ἄπονος βίος, ἀσαλεύτῳ ἡσυχίᾳ εὐδιαζό-
 μενος, καὶ περιθρῶν τὴν φύσιν, φιλοσοφῶν οὐ πρὸς ὄχλον
 καὶ θέατρον ἀλλὰ πρὸς ἀμφιθαλή τὴν ἀλήθειαν.

ΑΞ. Εἰς τούναντίον με τῷ λόγῳ περιέστακας· οὐκέτι
 γὰρ μοι θανάτου δέος ἔνεστιν, ἀλλ' ἤδη καὶ πόθος—ἵνα τι e
 καὶ γὰρ μμησάμενος τοὺς ῥήτορας περιπτὸν εἶπω—καὶ πάλαι
 μετεωρολογῶ καὶ δίδωμι τὸν αἰδίων καὶ θεῖον δρόμον, ἕκ τε
 τῆς ἀσθενείας ἐμαντὸν συνείλεγμαι καὶ γέγονα καιρός.

ΣΩ. Εἰ δὲ καὶ ἕτερον βούλει λόγον, ὃν ἐμοὶ ἠγγεῖλε 371
 Γωβρύης, ἀνὴρ μάγος· ἔφη κατὰ τὴν Ξέρξου διάβασιν τὸν
 πάππον αὐτοῦ καὶ ὀμῶνυμον, πεμφθέντα εἰς Δῆλον, ὅπως
 τηρήσειε τὴν νῆσον ἄσυλον ἐν ἣ οἱ δύο θεοὶ ἐγένοντο, ἕκ
 τινων χαλκῶν δέλτων, ἃς ἐξ Ὑπερβορέων ἐκόμισαν Ὀπίς 5
 τε καὶ Ἐκαέργη, ἐκμεμαθηκέμαι μετὰ τὴν τοῦ σώματος λύσιν
 τὴν ψυχὴν εἰς τὸν ἀδηλον χωρεῖν τύπον, κατὰ τὴν ὑπόγειον
 οἴκησιν, ἐν ἣ βασιλεία Πλούτωνος οὐχ ἤττω τῆς τοῦ Διὸς
 αὐτῆς, ἅτε τῆς μὲν γῆς ἐχούσης τὰ μέσα τοῦ κόσμου, τοῦ b
 δὲ πόλου ὄντος σφαιροειδοῦς, οὗ τὸ μὲν ἕτερον ἡμισφαίριον
 θεοὶ ἔλαχον οἱ οὐράνιοι, τὸ δὲ ἕτερον οἱ ὑπένερθεν, οἱ μὲν
 ἀδελφοὶ ὄντες, οἱ δὲ ἀδελφῶν παῖδες. τὰ δὲ πρότυπα τῆς

d 2 κείσε] ἐκέισε scr. recc. d 4 ἄπονος A Y: ἄγονος Z a 1 λό-
 γον] λόγον ἀκοῦσαι Stob. a 2 ἔφη] ἡς ἔφη Stob. a 4 ἄσυλον
 Stob.: om. libri a 5 χαλκῶν libri cum Stob.: χαλκῶν Boeckh
 a 6 Ἐκαέργη] ἐκάεργε A: ἐκάεργος Y Z Stob. μετὰ Stob.: κατὰ
 libri b 4 πρότυπα Y: πρόπολα A: πρόθυρα Z et fecit A' (θυρ s. v.)

5 εἰς Πλούτωνος ὁδοῦ σιδηροῖς κλείθροις καὶ κλεισὶν ὠχύρωται.
 ταῦτα δὲ ἀνοίξαντα ποταμὸς Ἀχέρων ἐκδέχεται, μεθ' ὃν
 c Κωκυτός, οὗς χρῆ πορθμεύσαντας ἀχθῆναι ἐπὶ Μίνω καὶ
 Ῥαδάμανθυν, ὃ κλήζεται πεδίων ἀληθείας. ἐνταυθοῖ καθέ-
 ζονται δικασταὶ ἀνακρίνοιντες τῶν ἀφικνουμένων ἕκαστον,
 τίνα βίον βεβίωκε καὶ τίσιν ἐπιτηδεύμασιν ἐνωκίσθη τῷ
 5 σώματι. ψεύσασθαι μὲν οὖν ἀμήχανον. ὅσοις μὲν οὖν ἐν
 τῷ ζῆν δαίμων ἀγαθὸς ἐπέπνευσεν, εἰς τὸν τῶν εὐσεβῶν
 χῶρον οἰκίζονται, ἔνθα ἄφθονοι μὲν ὦραι παγκάρπου γουῆς
 βρύνουσιν, πηγαὶ δὲ ὑδάτων καθαρῶν ῥέουσιν, παντοῖοι δὲ λει-
 μῶνες ἄνθεσι ποικίλοις ἐαριζόμενοι, διατριβαὶ δὲ φιλοσόφων
 d καὶ θέατρα ποιητῶν καὶ κύκλιοι χοροὶ καὶ μουσικὰ ἀκού-
 σματα, συμπόσιά τε εὐμελῆ καὶ εἰλαπῖναι αὐτοχορήγητοι,
 καὶ ἀκῆρατος ἀλυπία καὶ ἡδέϊα δίαίτα· οὔτε γὰρ χεῖμα
 σφοδρὸν οὔτε θάλλπος ἐγγίγνεται, ἀλλ' εὐκρατος ἀῆρ χεῖται
 5 ἀπαλαῖς ἡλίου ἀκτίσιν ἀνακιρνάμενος. ἐνταῦθα τοῖς μεμνη-
 μένοις ἐστὶν τις προεδρία· καὶ τὰς ὀσίους ἀγιστείας κἀκέισε
 συντελοῦσιν. πῶς οὖν οὐ σοὶ πρώτῳ μέτεστι τῆς τιμῆς,
 e ὄντι γεννήτῃ τῶν θεῶν; καὶ τοὺς περὶ Ἡρακλέα τε καὶ Διό-
 νυσον κατιόντας εἰς Ἄιδου πρότερον λόγος ἐνθάδε μνηθῆναι,
 καὶ τὸ θάρσος τῆς ἐκέισε πορείας παρὰ τῆς Ἐλεσυνίας
 ἐναύσασθαι. ὅσοις δὲ τὸ ζῆν διὰ κακουργημάτων ἠλάθη,
 5 ἄγονται πρὸς Ἐρινύων ἐπ' ἔρεβος καὶ χάος διὰ Ταρτάρου,
 εἶθα χῶρος ἀσεβῶν καὶ Δαναΐδων ὑδρεῖαι ἀτελεῖς καὶ Ταν-
 τάλου δίψος καὶ Τιτυοῦ σπλάγχνα αἰωνίως ἐσθιόμενα καὶ
 γεννώμενα καὶ Σισύφου πέτρος ἀνήνυτος, οὗ τὰ τέρματα αὐθις
 372 ἄρχει πόνων. εἶθα θηρσὶν περιλιχμώμενοι καὶ λαμπάσιν
 ἐπιμόνως πυρούμενοι Πουῶν καὶ πᾶσαν αἰκίαν αἰκίζόμενοι
 αἰδίοις τιμωρίαις τρύχονται. ταῦτα μὲν ἐγὼ ἤκουσα παρὰ
 Γωβρύου, σὺ δ' ἂν ἐπικρίνεις, Ἀξίοχε. ἐγὼ γὰρ λόγῳ

c 8 παντοῖοι A (sed ai supra oi A²)

c 9 ἐαριζόμενοι Y: ἐαριζο- μένοις A d 2 εὐμελῆ A Y Stob.: εὐμενῆ A² (v s. v.) Y²: ἐμμελῆ Z

e 7 αἰωνίως . . . γεννώμενα Stob.: om. libri a 1 ἄρχει scripsi:

ἄρχεται libri: ἀρχαι Stob. πόνων Stob.: πόνω A Y Z θηρσὶν] πυρσὶ Stob.

ἀνθελκόμενος τοῦτο μόνον ἐμπέδως οἶδα, ὅτι ψυχὴ ἅπανα 5
 ἀθάνατος, ἢ δὲ ἐκ τοῦδε τοῦ χωρίου μετασταθεῖσα καὶ
 ἄλυπος. ὥστε ἢ κάτω ἢ ἄνω εὐδαιμονεῖν σε δεῖ, Ἄξιοχε,
 βεβιωκότα εὐσεβῶς.

ΑΞ. Αἰσχύνομαί σοί τι εἰπεῖν, ὦ Σώκρατες· τοσοῦτον
 γὰρ ἀποδέω τοῦ δεδοικέναι τὸν θάνατον, ὥστε ἤδη καὶ ἔρωτα 10
 αὐτοῦ ἔχειν. οὕτως με καὶ οὗτος ὁ λόγος, ὡς καὶ ὁ οὐράνιος,
 πέπεικε, καὶ ἤδη περιφρονῶ τοῦ ζῆν, ἅτε εἰς ἀμείνω οἶκον
 μεταστησόμενος. νυνὶ δὲ ἡρέμα κατ' ἑμαυτὸν ἀναριθμήσομαι
 τὰ λεχθέντα. ἐκ μεσημβρίας δὲ παρέση μοι, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ποιήσω ὡς λέγεις, καγὼ δὲ ἐπάνεμι ἐς Κυνόσαργες, 15
 ἐς περίπατον, ὁπόθεν δεῦρο μετεκλήθην.

a 11 με Y : μὴν AZ οὗτος ὁ A² Y : οὕτως ὁ A : ὁ σὸς Z ὁ Y :
 om. AZ a 13 μεταστησόμενος Z et fecit A² (ὁ s. v.) : μεταστησά-
 μενος AY